

Heti összefoglaló*(2009. június 15-21.)***Hazai folyamatok**

Az **államháztartási deficit** (az önkormányzatok nélkül) a 2009-es év első öt hónapjában 568,7 milliárd forint lett. A tárcsa prognózisa május végéig 543,3 milliárd forintos hiánnyal számolt. Májusban az adóbevételek összességében elérték az egy hónappal korábban várt szintet. Valamivel több folyt be társasági adóból, vállalkozások különadójából és szja-ból, némileg alacsonyabban alakultak az áfa, jövedéki és regisztrációs adóbevételek. A költségvetési szervek kiadásai magasabbak voltak a tervezettnél, meghaladták a havi bevételi többletüket is. Ez részben összefügg a hó elejei hétvége, illetve ünnepnap következtében számos helyen előrehozott bérkifizetésekkel. A Pénzügyminisztérium az év egészére fenntartja korábbi prognózisát mind pénzforgalomban, mind eredményszemléletben. Az év végén a tárcsa az államháztartás önkormányzatok nélküli pénzforgalmi egyenlegében 989,1 milliárd forintos deficitet vár, ami alapvetően megegyezik az előző hónapban közölt 993,9 milliárd forintos hiányprognózissal. Így a tárcsa szerint az önkormányzatok nélküli pénzforgalmi hiány 3,8 százalékos lesz, ami biztosítja, hogy az eredményszemléletű teljes államháztartási hiány ne haladja meg GDP arányosan a 3,9 százalékos szintet.

A jelentősebb **tőzsdeindexek** mind mínuszban zárták az elmúlt hetet. Az amerikai Dow Jones 2,95, a technológiai papírokat tömörítő Nasdaq Composite 1,69 százalékos esést, Európában a londoni FTSE 100 2,16, a frankfurti DAX 4,53 százalékkal zárt alacsonyabban, mint egy héttel korábban. A hazai BUX a visegrádi országok részvényindexeihez képest jobban gyengült, az indikátor 6,68 százalékos zuhanást mutat egy hét alatt. A forint kissé gyengült az euróval szemben (-1,35%), a pénteki középárfolyam 281,05 HUF/EUR volt. Az állampapírpiacon továbbra is alacsony a hozamok volatilitása, a három hónapos diszkontkincstárjegy benchmark hozama 9,25 százalékos.

Áprilisban az **alkalmazásban állók száma** 2 650,7 ezer fő volt, 5,2 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. A visszaesés teljes mértékben a versenyszférát érinti, a közszférában alkalmazottak száma minimálisan nőtt. A versenyszférában 147,7 ezer fővel alacsonyabb a létszám, mint 2008 áprilisában. A legnagyobb leépítés a feldolgozóiparban volt, ahol április végén 86 ezerrel kevesebb alkalmazott volt, mint egy évvel korábban. A gazdasági válság néhány kivételtől eltekintve minden feldolgozóipari ágazatot súlyosan érint, és a recesszió az ipar mellett elérte a gazdaság többi területét is. A szolgáltató ágazatokban is összességében 46 ezer fővel csökkent a foglalkoztatás, elsősorban a kereskedelem és a turizmus-vendéglátás illetve egyes adminisztratív szolgáltatások területén. A foglalkoztatás szezonális gyengébb, mint a tavalyi évben, az idén márciusról áprilisra 5,1 ezer fővel nőtt az alkalmazásban állók száma, míg egy éve ez a növekedés közel 20 ezer fő volt. Az általában nagy szezonális mozgást mutató ágazatok (mezőgazdaság, építőipar, turizmus, közigazgatás) közül csak ez utóbbi növelte érdemben a létszámot (18,5 ezer fővel). A szezonális bővülés elsősorban az állami közmunkaszervezés eredménye, a versenyszféra ágazatai gyenge szezonális mutatókat mutatnak, ami részben a válsággal magyarázható, ugyanakkor elképzelhető, hogy az idei évben ismét növekedhet a fekete foglalkoztatás aránya is. 2008 első négy hónapjának átlagához képest 1,1 százalékkal emelkedtek a **bruttó bérek** a teljes nemzetgazdaságban, ami a versenyszféra 4,9 százalékos kereset emelkedéséből, és a közszférában 7,5 százalékos keresetcsökkenéséből adódik. Ez utóbbi csökkenés döntően a 13. havi kereset-kiegészítések tavalyitól eltérő folyósítása miatt adódik. A folyósítási rendszer átalakításán kívül érdemi változás az is, hogy az idén a külön juttatás összegét 15 ezer forintban maximálták. Január-áprilisban a nettó reálkeresetek – a 3,1 százalékos infláció mellett – 2,2 százalékkal csökkentek a nemzetgazdaság egészében. Ez a versenyszférában 0,4 százalékos növekedést jelent, míg a közszférában 8,6 százalékkal csökkent a nettó keresetek vásárlóértéke.

Az **építőipari termelés** volumene 2009 áprilisában 8,4 százalékkal csökkent az előző év azonos hónapjához viszonyítva. Az év első négy hónapjában a termelés 5,7 százalékkal kisebb volt az egy évvel korábrinál; szezonálisan kiigazítva áprilisban 4,9 százalékkal maradt el az előző havitól. Az építőipari vállalkozások április végi szerződésállományának volumene 26,1 százalékkal haladta meg a 2008. áprilist. Az idei emelkedésen belül az épületek építésére vonatkozó szerződések állománya 19, az egyéb építményeké 40,7 százalékkal nőtt, köszönhetően a több út-, vasútfejlesztésre, helyi és távolsági vezetékek építésének. A 2009 áprilisában kötött szerződések volumene 2,7 százalékkal nagyobb volt az előző évinél. Ezen belül épületek építésére 7,3 százalékkal kisebb, egyéb építményekre 15,6 százalékkal nagyobb volumenű szerződést kötöttek.

Nemzetközi folyamatok

Az **olaj** árfolyama a hét elején csaknem stagnált, a piacra kivárás volt jellemző. Pénteken az energiahordozó ára csökkent, mivel az amerikai benzinkereslet a legfrissebb adatok szerint 6 százalékkal marad el az ilyenkor megszokottól. Az amerikai nyersolaj tartalékok 3,9 millió hordóval apadtak a megelőző héthez képest, mert a finomítók az autózási szezon miatti keresletélnkülésre számítva megemelték termelésüket. A kapacitás-kikaszáltság 86 százalékra nőtt. A várt többletfogyasztás azonban elmaradt, a benzinkészletek emiatt 3,4 millió hordóval gyarapodtak. A recesszió mélyebb, elhúzódóbb lehet a korábban vártnál. Bár a dollár az euróval szemben péntekre 1,3932-ig gyengült, a WTI típusú olaj 1,8 dollár veszteséggel 69,55 dollár/hordó áron zárt.

Az euró-övezeti **fogyasztói árindex** májusban stagnált, az EU27 infláció mindössze 0,7 százalék volt az előző év azonos hónapjához képest. A fogyasztói árindex immár harmadik hónapja negatív Írországban, Spanyolországban, Luxemburgban és Portugáliában. Németországban a fogyasztói árak nem változtak a 2008. májusihoz képest. A termelői árak 3,6 százalékkal voltak alacsonyabbak, mint egy évvel korábban, ebből 1,1 százalék az energiatermékek árváltozásának következménye. Az EKB a valutaövezetben öszig deflációt valószínűsít. Az Amerikai Egyesült Államokban a fogyasztói árak harmadik hónapja csökkennek, a májusi árindex -1,3 százalék volt. A gazdaságélénkítő csomagok, a központi banki eszközvásárlások és a növekvő nyersanyagárak miatt azonban nem kell deflációra számítani.

A ZEW intézet **német gazdasági hangulat** indexe júniusban 44,8 pontra javult az előző havi 31,1 pontról. Az emelkedés a jövőbeni kilátásokkal kapcsolatos optimizmust tükrözi, a jelenlegi helyzet megítélésének részindexe csak kis mértékben javult, továbbra is erősen negatív (-89,7 pont). A jelenlegi helyzet megítélését nagyobb súllyal számító Ifo-index júniusban enyhén emelkedett, 85,9 pontra javult a májusi 84,2 pontot követően. Míg a jövőbeni várakozások részindexe jelentős mértékben 86 pontról 89,5 pontra nőtt, a jelenlegi helyzet megítélésének részindexe 0,1 ponttal 82,4 pontra romlott

Az **euró-övezet külkereskedelmi mérlege** áprilisban 2,7 milliárd eurós többletet ért el, az egy évvel korábbi 2,2 milliárdos többlettel szemben. Az előző hónaphoz képest a szezonálisan igazított export 1,3 százalékkal csökkent, míg az import 2,7 százalékkal mérséklődött. A 27 tagú **Európai Unió** külkereskedelmi mérlege márciusban 7,8 milliárdos hiányt mutatott, egy évvel korábban 14,9 milliárd volt a deficit. 2009 márciusában a megelőző hónaphoz képest szezonálisan igazítva 1,5 százalékkal csökkent az export és 2,8 százalékkal az import.

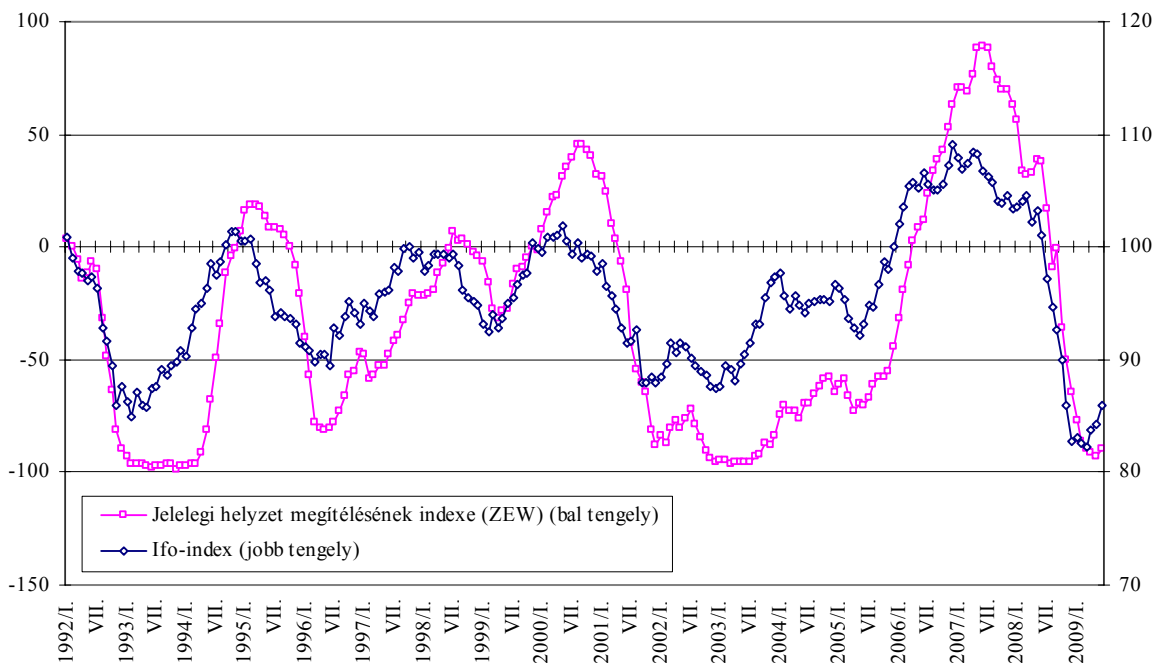
Várható adatok, események a héten (2009. június 22-28.)

2009.06.22.	Hétfő	MNB, Kamatdöntés
2009.06.23.	Kedd	Euróövezeti beszerzési menedzserindexek (jún.)
2009.06.24.	Szerda	FED, Kamatdöntés
2009.06.25.	Csütörtök	KSH, Kiskereskedelmi forgalom (május)
2009.06.25.	Csütörtök	USA, Felülvizsgált GDP 2009/I. negyedév

Melléklet

1. ábra

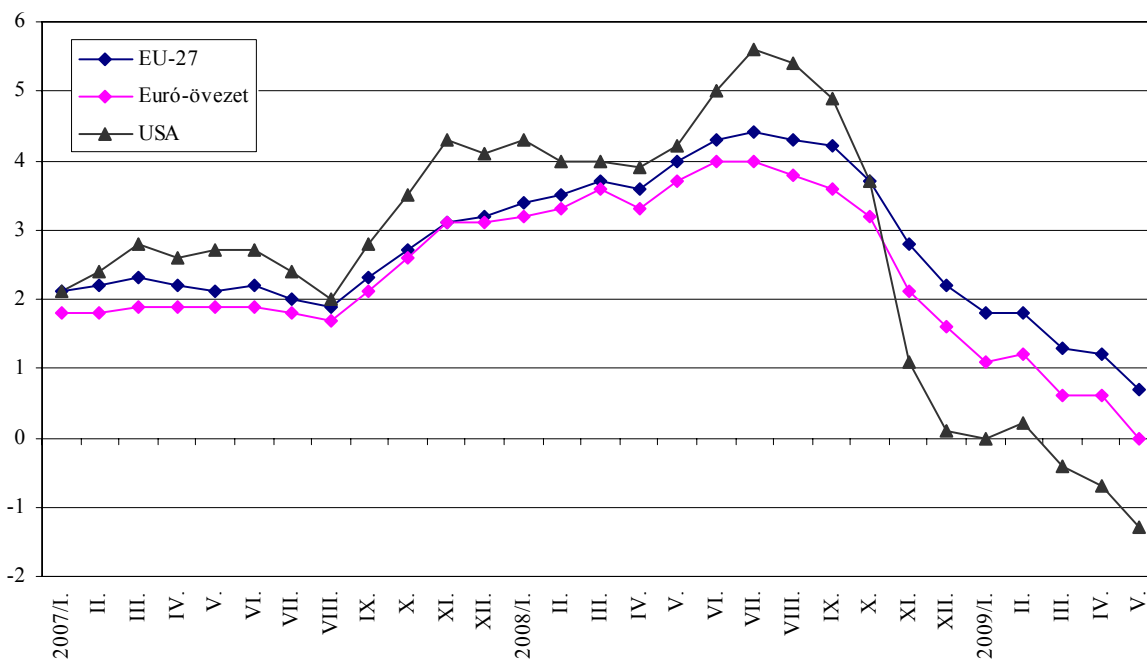
A német ZEW-index jelenlegi helyzet megítélésének részindexének és az Ifo-index alakulása hosszú távon

Forrás: Ifo, ZEW

2. ábra

A fogyasztói árindex alakulása az euróövezetben és az USA-ban

Forrás: Eurostat, Bureau of Labor Statistics